

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET NIKŠIĆ
Nikšić, 18.06.2019. god.

VIJEĆU FILOZOFSKOG FAKULTETA

**Izvještaj komisije o ocjeni urađenog magistarskog rada
Ljiljane Jašović**

Odlukom Vijeća Filozofskog fakulteta na sjednici održanoj dana 19.06.2018. godine imenovana je komisija za ocjenu i odbranu urađenog magistarskog rada pod nazivom Analiza prirodnih i antropogenih elemenata kao resursa za razvoj turizma opštine Nikšić, kandidata Ljiljane Jašović prof. razredne nastave.

Komisija u sastavu prof. dr Miroslav Doderović – mentor, prof. dr Dragomir Kićović i prof. dr Dragica Mijanović, nakon detaljno sagledane teze i usaglašavanja svih mišljenja i stavova u pogledu njenog sadržaja i vrijednosti podnosi sljedeći

IZVJEŠTAJ

1. Osnovni podaci o kandidatu:

Ljiljana Jašović rođena 22.05.1978. godine u Pljevljima, gdje je završila osnovnu školu i Gimnaziju. Učiteljski fakultet upisuje u Jagodini gdje 2005. godine dobija zvanje Profesor razredne nastave. Iste godine počinje da radi kao Profesor razredne nastave u Osnovnoj školi „Salko Aljković“ u Pljevljima, a od 2008. godine dobija stalno zaposlenje u O.Š. „Rade Perović“ u Velimlju. Postdiplomske magistarske studije na odsjeku geografija – smjer prostrano planiranje upisuje 2009. godine. Nakon uspješno položenih postdiplomskih ispita, prijavila je magistarsku tezu Analiza prirodnih i antropogenih elemenata kao resursa za razvoj turizma opštine Nikšić. Sa radom Turistički potencijali opštine Nikšić, zajedno sa prof. dr Miroslavom Doderovićem učestvovala na GREEN ROOM SESSIONS 2018 international GEA (Geo Eco - Eco Agro) konferenciji od 1-3. novembra 2018. godine u Podgorici.

2. Opšti podaci magistarskog rada:

Nakon prijave magistarske teze Analiza prirodnih i antropogenih elemenata kao resursa za razvoj turizma opštine Nikšić, Vijeću Filozofskog fakulteta, u februaru 2018. godine, i prihvatanje iste od strane Vijeća Filozofskog fakulteta u Nikšiću, imenovana je komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata za izradu magistraskog rada. Vijeće Filozofskog fakulteta je na sjednici održanoj dana 19.06.2018. godine prihvatio Izvještaj komisije o ocjeni podobnosti teme i kandidata i odobrilo izradu magistraskog rada pod istim nazivom i za mentora imenovalo prof. dr Miroslava Doderovića.

Kandidat Ljiljana Jašović predala je urađeni magistraski rad na temu Analiza prirodnih i antropogenih elemenata kao resursa za razvoj turizma opštine Nikšić, i podnijela molbu za ocjenu magistraskog rada.

3. Struktura teze po poglavlјima i opis sadržaja magistraskog rada

Tema magistrskog rada prezentovana je na 142 strane kucanog teksta (font 12), na formatu A4, ilustrovanog sa 16 slika, 22 tabele, 9 grafikona, jednom skicom i 28 karata. Rad je napisan jasno, koncizno, objektivno i sistematično, sa svim bitnim činjeničnim elementima koji su adekvatno ukomponovani u sva poglavљa ovog rada. U magistrskom radu korišćeno je 70 literarnih navoda i 27 izvora. Na početku rada, prije Uvoda prikazan je i kratak izvod iz rada koji je preveden i na engleskom jeziku. Magistrski rad je pregledno napisan i izložen u sledeća poglavljia: Uvod, Značaj i obilježja turističke destinacije, Geografski položaj opštine Nikšić, Prirodna osnova za razvoj turizma opštine Nikšić, Društvena (antropogena) osnova za razvoj turizma opštine Nikšić, Najznajčajnije turističke atrakcije, područja i lokaliteti, Materijalna osnova za razvoj turizma, Mogućnost razvoja turizma i alternative, Turistička valorizacija, Zaključak, spisak skica, tabela, grafikona, karata i slika, Literatura i izvori.

U **Uvodu** su formulisani i definisani predmet, cilj i svrha istraživanja, istraživačke metode i obrazložena struktura rada.

U prvom poglavlju – **Značaj i obilježja turističke destinacije** data je definicija turističke destinacije, predstavljeni su elementi i sadržaji elemenata turističke destinacije.

U drugom poglavlju pod nazivom – **Geografski položaj opštine Nikšić** analiziran je njegov položaj u prostoru Crne Gore, geografsko saobraćajni položaj i povezanost sa susjednim opštinama i državama. U ovom poglavlju su date i dvije karte: geografski položaj opštine Nikšić u Crnoj Gori i saobraćajna karta opštine Nikšić.

U trećem poglavlju koji nosi naziv **Prirodna osnova za razvoj turizma** analizirani su: prirodno geografski faktori, geološka i geomorfološka obilježja, osnovna klimatska obilježja, hidrografske odluke, flora i fauna. Analizirano je kako pomenuti faktori utiču na prostrano planiranje i razvoj turizma u ovoj opštini.

U četvrtom poglavlju – **Društvena (antropogena) osnova za razvoj turizma** analiziran je Nikšić kroz burnu istorijsku prošlost. Događaji iz istorijske prošlosti ostavili su mnogobrojne tragove tih prošlih vremena u vidu arheoloških lokaliteta, istorijskih spomenika, manastira i crkava, koji su predstavljeni u ovom poglavlju. Dat je osvrt i na stanovništvo koje je osnova razvitka, kako društvenog tako i privrednog. Između stanovništva i razvoja postoji snažna uzročno – posledična veza, zato je pri proučavanju i analizi dosadašnjeg razvoja i razmatranju njegovih budućih razvojnih perspektiva bilo neophodno istražiti i predstaviti i demografske resurse područja.

U petom poglavlju – **najzajčajnija turistička područja i lokaliteti** detaljno su iznaložirane najzajčajnije turističke destinacije opštine Nikšić sa kartama tih destinacija.

Šesto poglavlje je **Materijalna osnova za razvoj turizma**. U ovom djelu je naglašeno da je na geografski prostor i čovjeka, materijalna osnova treći element bez kojeg nije moguće razvijati turizam. Ovdje je data analiza smještajno – ugostiteljskih kapaciteta, saobraćajnica i promet turista.

Sedmo poglavlje glasi **Mogućnost razvoja turizma i alternative**. U ovom djelu su dati predlozi mogućih vidova turizma sa detaljnom analizom područja gdje ovi vidovi turizma mogu biti valorizovani uz poštovanje principa održivog razvoja.

Osmo poglavlje **Turistička valorizacija opštine Nikšić**. U ovom djelu se na osnovu prethodno izvršenog inventara turističkog potencijala pristupilo turističkoj

valorizaciji svih relevantnih prostornih elemenata, prije svega valorizaciji turističkih resursa. Procjenjena je vrijednost elemenata turističkog potencijala (pojedinačno i zbirno), odnosno utvrđena je njihova upotrebljiva vrijednost. Resurski i ostali elementi potencijala su rangirani hijerarhijskim redom prema procjenjenoj vrijednosti, kod koje se posebno uvažavala korisnost, rijetkost i uloženi rad. Rezultat turističke valorizacije opštine Nikšić su predstavljeni u dvije tabele. U prvoj tabeli su predstavljeni prirodni resursi, a u drugoj tabeli društveni resursi. Bodovani su ocjenama od 1 do 5. Te ocjene su date za: turističko – geografski položaj, veličinu, smještajno – ugostiteljske kapacitete, turističku vrijednost ambijenta i opštu turističku vrijednost.

U zaključku rada kandidat je u obliku preporuka i naučnog saopštenja potvrdio glavnu i pomoćne hipoteze i time zaokružio navedenu magistarsku tezu.

4. Predmet i cilj istraživanja:

Predmet istraživanja rada je kompleksna analiza prostora opštine Nikšić sa proučavanjem svih vrsta prirodnih i antropogenih elemenata: - U okviru prirodnih elemenata istraživanje se zasniva na analizi predjela i prostora kao fizičke veličine, njegovim položajem u odnosu na prostor u okruženju, geološkim odlikama, geomorfološkim svojstvima, klimatološkim, hidrološkim, pedološkim i biogeografskim karakteristikama. – U okviru analize antropogenih elemenata prostora opštine Nikšić, vrši se istraživanje kulturne baštine, stanja životne sredine i drugi elementi bitni za izvođenje zaključaka predmetne teme. Cilj istraživanja rada bio je da se ukaže koji su najbolji načini za iskorišćavanje vrijednih resursa, prirodnih i antropogenih elemenata na prostoru opštine Nikšić, i stavljanja istog u funkciju razvoja turizma. U radu je korišćeno nekoliko naučnih metoda. Rad je postavljen na osnovama progresivne metode i analiza scenarija, bazirajući se pri tome na istraživanju pojave koja je započeta u prošlosti, traje i danas, a sagledava procese budućnosti. Istorija metoda je omogućila procjenu i projekciju budućeg razvoja. Metodom analize izvršena je analiza bitnih ekološko – ekonomskih karakteristika prostora, a metodom sinteze sagledavanje njihovog međusobnog djelovanja. U radu su korišćene i prostorna metoda, kartografsko – računarsko – grafičke metode, metoda statističkog prikazivanja podataka.

5. Ostvareni rezultati:

Ovim radom je obrađena jedna aktuelna tema, koja je s naučnog aspekta savremena. Tema je veoma značajna, iz razloga što se o njoj malo pisalo, pogotovu sa aspekta prostornog planiranja. S tog pogleda, ostvareni su pozitivni i vrijedni rezultati iz ove oblasti, jer je ovim radom dobijena realna slika trenutnog stanja turizma kao djelatnost u opštini Nikšić, uspostavljene su smjernice daljeg razvoja, obezbjeđujući pri tome uslove za najoptimalniji model budućeg razvoja, zasnovan na realnim mogućnostima društva, uz poštovanje principa održivog razvoja.

3. Doprinos magistarskog rada

Magistarska teza Analiza prirodnih i antropogenih elemenata kao resursa za razvoj turizma opštine Nikšić, obuhvata analizu prostora opštine Nikšić, njegovih prirodnih i antropogenih elemenata vrijedni za aktiviranje turizma na ovom prostoru. Kao polazna osnova u radu je napravljen pregled potencijala, pregled sadašnjeg stanja i ukazano na mogućnost inteziviranja korišćenja već postojećih turističkih potencijala Opštine i dati su predlozi aktiviranja do sada nedovoljno iskorišćenih kapaciteta i ukazano na nove solucije. Urađena je SWOT analiza i dati predlozi racionalne organizacije, uređenja i korišćenja prostora odabralih za bavljenje turizmom. Sagledane su okolnosti koje mogu najlakše i najviše pomoći stvaranju bolje turističke ponude. Čitav tekstualni dio rada, prate karte, slike i grafički prilozi. Kandidat je prilikom izrade teze koristio i obimnu literturnu građu iz ove oblasti, izvore i prostorno planske dokumente. Uvidom u magistarski rad i strukturu rada, zaključuje se da isti daje veliki doprinos u sagledavanju sadašnjeg stanja turizma u opštini Nikšić i mogućnostima za njegovo turističko aktiviranje u daljem periodu.

Zaključak:

Na osnovu pregleda magistarskog rada komisija konstatiše da je kandidat Ljiljana Jašović, uspješno obavila sva istraživanja koja su bila predviđena planom datim u prijavi ovog magistarskog rada. Globalna struktura rada je logično postavljena sa jasno definisanim predmetom i ciljevima istraživanja. Primjenom sistemskog pristupa naučno istraživačkih metoda potvrđene su hipoteze i istaknuti rezultati istraživanja i relevantni zaključci. Ovaj rad predstavlja vrijedan doprinos naučnom radu iz oblasti prostornog planiranja. Kandidat je iskazao potreban nivo samostalnosti u istraživanjima u ispoljio sposobnost analize naučnih znanja iz zadate oblasti. Na osnovu izvršenog ocjenjujemo da je magistrski rad dobio pozitivno mišljenje, čime se Vijeću Filozofskog fakulteta predlaže da se, kandidatu Ljiljani Jašović može odobriti javna obrana magistarskog rada na temu Analiza prirodnih i antropogenih elemenata kao resursa za razvoj turizma opštine Nikšić.

KOMISIJA:

Prof. dr Miroslav Đoderović, Filozofski fakultet Nikšić
Prof. dr Dragica Mijanović, Filozofski fakultet Nikšić
Prof. dr Dragomir Kićović, Univerzitet u Prištini sa sjedištem u Kosovskoj Mitrovici

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO:	19. 06. 2015.		
ORG. JEB.	BROJ	PRILOG	PRIJEDNOST
01	928		

Nikšić _____